

Rahoitusmarkkinat välittävät rahaa

Korko on rahan hinta

Toni Uusimäki
YH2

Rahan tehtävät

1. Vaihdon väline

- Maksuväline, jolla voi ostaa hyödykkeitä
- Helppo pitää mukanaan
- Vrt. vaihdantatalous/luontoistalous

2. Arvon mitta

- Mittaa hyödykkeiden ja työn arvoa
- Helpottaa hintavertailua
- Ostovoima = kuinka paljon hyödykkeitä rahalla saa ostettua
- Ulkoinen arvo = rahan arvo verrattuna muihin valuuttoihin

3. Arvon säilyttäjä

- Inflaation vuoksi varsin huono

Historian aikana myös kansallinen symboli (esim. Suomen markka 1860)

1 markka, tyyppi 1860
Suunnittelija Aleksander Fadejev

1 markka, 1865 (tyyppi 1861)
Suunnittelija Aleksander Fadejev

Mitä tarkoitetaan ohjauskorolla?

Asiasta päättää EKP

- On keskuspankin keskeinen keino harjoittaa rahapolitiikkaa
- Hinta, jolla keskuspankki lainaa rahaa muille pankeille
- Väline yleisen korkokehityksen ohjaamiseen
- Tasosta päätetään joka kuukausi

HS:n korkosivulta poimittua
6.10.22

Korot		
Euribor 360		
	%	1. pv
1 vko	0,648	-0,011
1 kk	0,664	-0,010
3 kk	1,173	-0,012
6 kk	1,762	-0,013
12 kk	2,41	-0,090
Ohjauskorot		
	%	
Euroalue Repo	1,25	
USA Fed Funds	3,25	
Japani Diskontto	0,30	
Iso-Britannia	2,25	
Ruotsi Repo	1,75	
Primekorot		
	%	
Aktia	0,50	
Danske FI	0,30	
Handelsbanken	0,55	
Hypo	0,50	
Nordea	0,80	
OP	0,75	
POP	0,60	
SEB Prime	0,75	
SP	0,50	
S-Pankki	0,50	
ÅAB	1,00	

Mitä tarkoitetaan euriborkorolla?

- Euribor (Euro Interbank Offered Rate) on suurten vakavaraisten euroalueella toimivien pankkien toisilleen myöntämien rahamarkkinaluottojen korkojen keskiarvo
- Euriborit lasketaan 1-12 kuukauden korkojaksoille

A vertical decorative bar on the left side of the slide, featuring a golden-yellow background with various financial symbols and currency signs (such as \$, £, ¥, and %) in a 3D, embossed style.

Mitä tarkoitetaan viitekorolla ?

- Korkoa, johon pankista saatava luotto sidotaan
- Viitekorkoja ovat esimerkiksi euriborkorko ja primekorko

Miten korot euromaissa nykyisin määräytyvät?

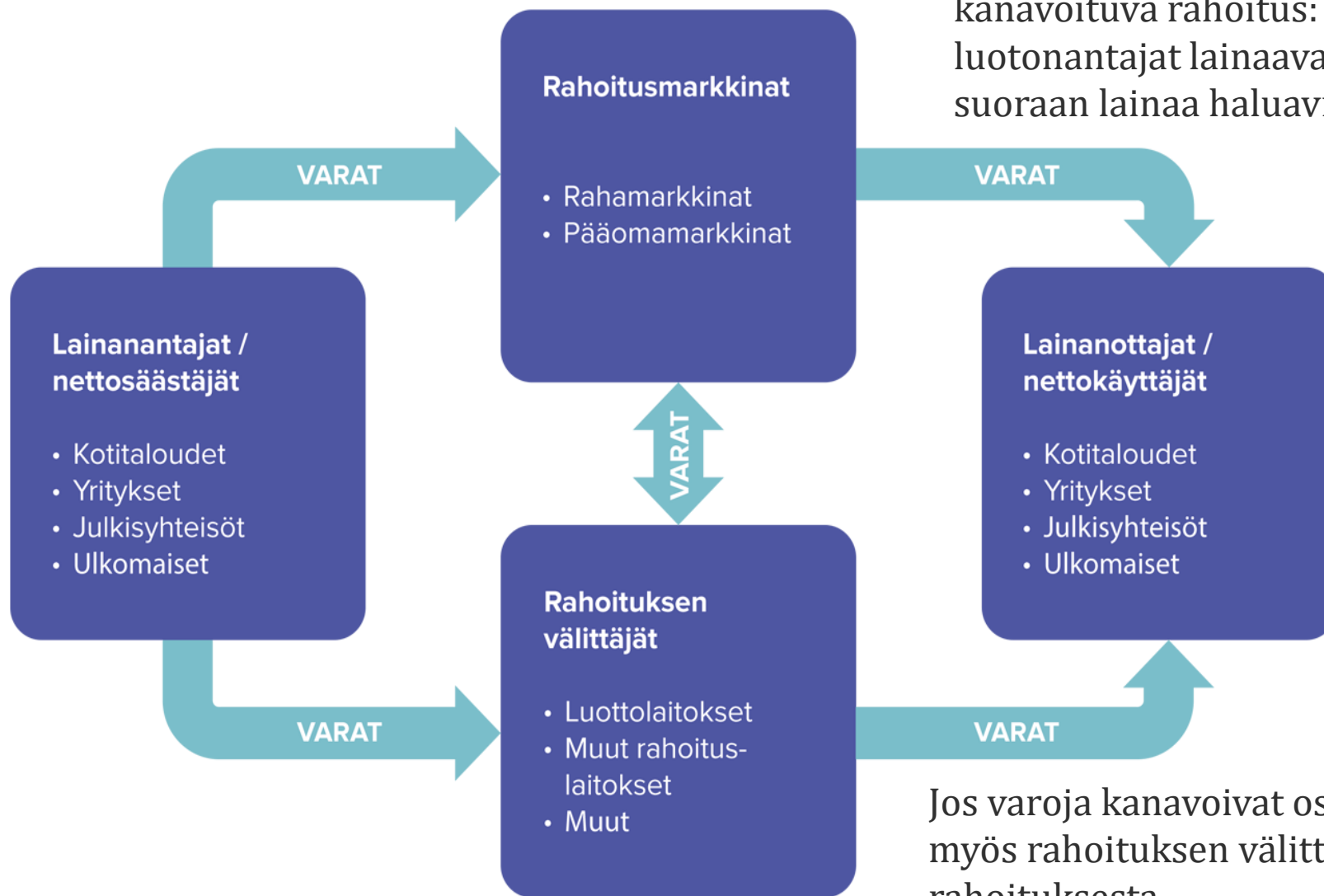
- Rahan kysynnän ja tarjonnan mukaan
- Korke on rahan hinta. Jos velkaa haluavia on enemmän kuin luotonantajia, korko nousee. Päinvastaisessa tapauksessa korko laskee.
- EKP ei voi määrätä hallinnollisesti euroalueen korkotasoa, mutta se voi vaikuttaa siihen välillisesti suuren luotonantajan ominaisuudessa
 - Jos EKP laskee ohjaukorkoiaan → muut luotonantajat seuraavat perässä

Ilman pankkeja talous ei toimi

RAHOITUKSEN VÄLITYS

SUORA RAHOITUS

Suora eli markkinoiden kautta kanavoituva rahoitus: luotonantajat lainaavat rahaa suoraan lainaa haluaville

EPÄSUORA RAHOITUS

Jos varoja kanavoivat osapuolelta toiselle myös myös rahoituksen välittäjät, kyse on epäsuorasta rahoituksesta.

Mistä raha syntyy?

1/2

- Suppeasti ajateltuna raha on ”keskuspankkirahaa”. Se tarkoittaa keskuspankkien luomia seteleitä ja tavallisten pankkien talletuksia keskuspankissa.
- Laajasti ymmärrettynä raha = numerolliset merkinnät tavallisten pankkien tietojärjestelmissä
- Suurin osa rahasta luodaan pelkkinä elektronisina lukuina siinä vaiheessa, kun pankki lainaa rahaa asiakkaalleen.
- Yle Oppiminen: [Mistä raha tulee?](https://areena.yle.fi/1-4215383) <https://areena.yle.fi/1-4215383>

Mistä raha syntyy?

2/2

- Nykyinen rahajärjestelmä edellyttää keskuspankkien olemassaoloa; vain niillä oikeus laskea käteistä rahaa liikenteeseen.
- Haastajaksi Bitcoinin kaltaiset kryptovaluutat
- Maksamisen helpottamiseksi monissa maissa ja monilla talousalueilla on vireillä digitaaliseen valuuttaan siirtyminen
 - Kiina kokeilee jo setelit korvaavaa digivaluuttaa <https://yle.fi/uutiset/3-11927636>
 - Digiraha syrjäyttää käteisen vähitellen: <https://insinööri-lehti.fi/artikkelit/digiraha-syrjayttaa-kateisen-vahitellen/>
 - Kysyttyä digitaalisesta eurosta:
https://www.ecb.europa.eu/paym/digital_euro/faqs/html/ecb.faq_digital_euro.fi.html

Mitkä ovat talletuspankkien tärkeimmät tehtävät?

- Otto- ja antolainaus eli rahan välittäminen
- Maksupalvelut
- Arvopaperikauppa
- Valuuttakauppa
- Sijoitusneuvonta

Mitä seikkoja lainanhakija on syytä ottaa huomioon?

- Lainan ottamisen yleiset edellytykset = käyttötarkoitus ja ajankohta
- Kun päätös lainan ottamisesta on tehty, kannattaa miettiä ainakin seuraavia asioita:
 1. Kuinka pitkäaikaisen lainan ottaa
 2. Ottaako tasalyhenteisen lainan vai tasaerälainan
 3. Minkä viitekoron valitsee
- Lainaan liittyvät riskit (esimerkiksi sairastuminen ja työttömyys) → varaudutaan usein lainaturvavakuutuksen avulla (onko piilokorkoa?)